

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2013 թվապահի ՄԱՅԻՄԻ 31-ԻՆ ՄԻՆՄԿՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ «ԱԶԱՏ ԱՌԵՎՏՐԻ ԳՈՏՈՒ ՄԱՍԻՆ» 2011 թվապահի ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 18-Ի ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԴՐԱ ԿՈՂՄԵՐԻ ԵՎ ՈՒԶԲԵԿՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԵՎ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

15 ապրիլի 2014թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Ա. Խաչատրյանի (զեկուցող), Վ. Հովհաննիսյանի, Հ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ Գ. Մելքոնյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2013 թվականի մայիսի 31-ին Մինսկում ստորագրված՝ «Ազատ առևտրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագիրը դրա կողմերի և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև կիրառելու մասին արձանագրության մեջ ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Հանրապետության Նախագահի՝ 2014 թվականի փետրվարի 19-ին ՀՀ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի ներկայացուցիչ՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ Գ. Մելքոնյանի գրավոր բացատրությունը և լսելով նրա պարզաբանումները, հետազոտելով արձանագրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. «Ազատ առևտրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագիրը (այսուհետ՝ Պայմանագիր) դրա Կողմերի և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև կիրառելու մասին արձանագրությունը (այսուհետ՝ Արձանագրություն) ստորագրվել է 2013 թվականի մայիսի 31-ին՝ Մինսկում:

2. Արձանագրության 1-ին հոդվածով նախատեսվում է, որ դրա ուժի մեջ մտնելու օրվանից, Արձանագրության 7-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով, Պայմանագրի բոլոր դրույթները կիրառվում են Պայմանագրի կողմերի և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև հարաբերություններում՝ Արձանագրությամբ նախատեսված պայմանների համաձայն:

3. Արձանագրության 2-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան՝ Պայմանագրի կողմերի և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև Պայմանագրի 2-րդ և 3-րդ հոդվածների դրույթների կիրառման նպատակով.

- այն դեպքերում, երբ Պայմանագրի 2-րդ հոդվածի դրույթները հղվում են Պայմանագրի 1-ին հավելվածին, սույն Արձանագրության Կողմերի համար հասկացվում է Արձանագրությանը կից 1-ին հավելվածը,

- այն դեպքերում, երբ Պայմանագրի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները հղվում են Պայմանագրի 2-րդ հավելվածին, սույն Արձանագրության Կողմերի համար հասկացվում է Արձանագրությանը կից 2-րդ հավելվածը:

4. Արձանագրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ հիմնական պարտավորությունները.

- Արձանագրության 2-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ մինչև Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությանն Ուզբեկստանի Հանրապետության անդամակցելը կամ մինչև 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ կախված նրանից, թե այս նախապայմաններից որն ավելի շուտ կիրականանա. ա) Հայաստանի Հանրապետությունը չի կիրառի Պայմանագրի 19-րդ հոդվածի դրույթները Պայմանագրի 2-րդ հոդվածի 8-րդ կետի և 17-րդ հոդվածի կիրառման հանդեպ Հայաստանի Հանրապետության և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև ծագած վեճերի կարգավորման համար, բ) Հայաստանի Հանրապետությունը պահպանում է Պայմանագրի 9-րդ հոդվածով սահմանված՝ միջոցներ կիրառելու իրավունքը Ուզբեկստանի Հանրապետությունից ծագած ապրանքների նկատմամբ՝ պայմանավորված այն դեպքով, որ Ուզբեկստանի Հանրապետությունը կապված չէ Պայմանագրի 10-րդ հոդվածի դրույթներով, գ) Հայաստանի Հանրապետությունը կապված չէ Ուզբեկստանի Հանրապետության հանդեպ Պայմանագրի 2-րդ հոդվածի 8-րդ կետի, 5-րդ հոդվածի, 10-րդ հոդվածի, 11-րդ հոդվածի առաջին պարբերության, 12-րդ հոդվածի, 14-րդ հոդվածի 1-ին կետի և 17-րդ հոդվածի դրույթներով, դ) Պայմանագրի դրույթների իրականացման ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև ծագած վիճելի հարցերը կլուծվեն երկկողմ բանակցությունների հիման վրա և այլն,

- ձեռնարկել անհրաժեշտ բոլոր միջոցներն Արձանագրությամբ ստանձնած պարտավորությունների կատարման համար (հոդվ. 4, կետ 1),

- մինչև Առևտրի համաշխարհային կազմակերպությանն Ուզբեկստանի Հանրապետության անդամակցելը կամ մինչև 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը՝ կախված նրանից, թե այս ամսաթվերից որն ավելի շուտ կիրականանա, սույն Արձանագրության մեկնաբանման և կիրառման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև ծագած վեճերը լուծել խորհրդակցությունների միջոցով (հոդված 4, կետ 2), իսկ նշված ամսաթվից հետո սույն Արձանագրության մեկնաբանման և կիրառման վերաբերյալ Հայաստանի

Հանրապետության և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև ծագած վեճերը լուծել Պայմանագրի 19-րդ հոդվածով սահմանված կարգով (հոդվ. 4, կետ 3),

- անկախ Պայմանագրի 4-րդ հոդվածի դրույթներից՝ Հայաստանի Հանրապետության և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև առևտրում կիրառել 1993 թվականի սեպտեմբերի 24-ի՝ Ապրանքի ծագման երկրի որոշման կանոնները: Փոխադարձ համաձայնությամբ կարող են կիրառվել այլ բազմակողմ կամ երկկողմ պայմանագրեր ապրանքի ծագման երկրի որոշման կանոնների վերաբերյալ (հոդվ. 2, կետ 3),

- չկիրառել մաքսատուրքեր Ուզբեկստանի Հանրապետության մաքսային տարածքից ծագած ապրանքների ներմուծման նկատմամբ՝ հաշվի առնելով նաև այն, որ Պայմանագրի 1-ին հավելվածի 1-ին մասով Հայաստանի Հանրապետության կողմից ծխախոտի նկատմամբ կիրառվող մաքսատուրքի գործողության ժամկետն ավարտվել է 2014 թվականի հունվարի 1-ին (հավելված 1, բաժին I, կետ 1, մաս 2),

- չկիրառել մաքսատուրքեր Ուզբեկստանի Հանրապետության մաքսային տարածքի համար նախատեսված ապրանքների արտահանման նկատմամբ (հավելված 1, բաժին II, կետ 1, մաս 1) և այլն:

5. Արձանագրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է ֆինանսական պարտավորություններ, քանի որ Արձանագրության 1-ին հավելվածի համաձայն չի կիրառելու մաքսատուրքեր Ուզբեկստանի Հանրապետության մաքսային տարածքի համար նախատեսված ապրանքների արտահանման և Ուզբեկստանի Հանրապետության մաքսային տարածքից ծագած ապրանքների ներմուծման նկատմամբ:

6. Արձանագրության 7-րդ և 8-րդ հոդվածներով նախատեսվում են դրանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, ինչպես նաև Արձանագրության՝ ուժի մեջ մտնելու կարգը, իսկ 6-րդ հոդվածը սահմանում է, որ Արձանագրությանը վերապահումներ չեն թույլատրվում:

7. ՀՀ սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ Արձանագրության մեջ հիշատակված «Ազատ առևտրի գոտու մասին» պայմանագիրը սահմանադրական դատարանի կողմից քննության է առնվել 2012 թվականի հուլիսի 13-ին և որոշում կայացվել դրանում ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության վերաբերյալ (ՄԴՈ-1036): Հայաստանի Հանրապետության կողմից Պայմանագիրը վավերացվել է 2012 թվականի սեպտեմբերի 11-ին՝ ՀՀ Ազգային ժողովի ԱԺՈ-022-Ն որոշմամբ:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին և չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 և 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 2013 թվականի մայիսի 31-ին Մինսկում ստորագրված՝ «Ազատ առևտրի գոտու մասին» 2011 թվականի հոկտեմբերի 18-ի պայմանագիրը դրա կողմերի և Ուզբեկստանի Հանրապետության միջև կիրառելու մասին արձանագրության մեջ ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

15 ապրիլի 2014 թվականի
ՄԴՈ-1147